

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesv Carmelitarvm Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

Jn duas partes distincta

Continens I. Viam Perfectionis. II. Castellum Animæ siue septem
Mansiones. III. Exclamations, vel Meditationes animæ ad Deum suum ...

Teresa <de Jesús>

Coloniæ Agrippinæ, Anno M.DC.XXVII.

Cap. III. Declarat quid sit oratio recollectionis, deinde eius prosequitur
effectus

urn:nbn:de:hbz:466:1-37994

gratias & gustus Domini minimè promereri, sed indignas esse quæ
vitæ tempore eas vñquam habeatis.

Peteris hic à me, quomodo hoc futurum sit, & quomodo possit
obtineri, si ad illas habendas non allaboremus? Ad quod, responde
nullam earum habédarum rationem meliorem esse eā quam vobis:
neceas vllatenus procurandas idque ob hasce quæ sequuntur razionis.
Prima, quia primum, quod adhuc requiritur, est, Deum sine vlla vltate
commodius spe amare. Secunda, quia nonnullus humilitatis delectio
est, ob tenuia nostra obsequiatam magnam rem obtineri posse, cogere.
Tertia, quod vera ad hoc obtinendum præparatio sit, sincerum amar
patiendi, Dominumque imirandi, non autem gustus habendi delectio
nam certum est, nos eum offendisse. Quarta, quod Maiestas ipsius adest
nobis dandas non tenetur, vt quidem ad gloriam nobis dandatur,
si mandata eius seruemus. nam sine gustibus his saluari poterimus.
nouit ipse melius quam nos, quid nobis conueniat, & quis vel sim
que eum amet, proinde certum id est, scio. Quin & quoddam per
viam amoris prout oportet incedentes, nimirū ad solūm Iesu Car
rito crucifixo seruendum, noui, qui non modo gustus nec penitentia
ambiunt, sed etiam enixe eum rogant, ne sibi eos vñquam, huius
curriculo durante, det, quod autem dico verum est. Quinta est, quod
vanum laborabimus: quod enim hęc aqua per tubos conducta da
benda non sit, vt prior illa; si, quidem vena ac scaturigo cam præcon
nolit, parum iuuat quod hęc nos ipsas defatigemus & torqueamus
est; quantumlibet meditationi insistamus, quantumlibet vim nobis
ciamus, ac lachrymis natremus, non venit aqua hac illa via; solūm da
ei, cui eam Dominus dare voluerit, & etiam saepè tum cum animo
niū minimè de ea laborat aut cogitat. Sumus illius, carissime, prout de
se de nobis faciat quod allubuerit, & qua voluerit nos deducit. Ego
mihi persuadeo, quisquis verē se humiliabit & cannihilabit (verē in qua
neque enim id solūm in cogitationibus nostris faciamus oportet, vix
quæ non raro nos decipiunt, sed vt penitus ab omni re exfoliantur
nudatæ simus) hanc, vt & alias multas, quas desiderare & operare
nescimus, gratiam à Domino accepturum. Ipsi sit honor & benedictio
insæculorum sæcula.

CAPUT III.

DECLARAT, QVID SIT ORATIO RECOLLECTIONIS, Q
ante superiorē Dominus plerumque elargiri solet. Eius exinde prosequitur effe
ctus superioris, in qua de gustibus à Domino dari solitus actum est.

Huius orationis effectus sunt multi, quorum nonnullos hinc re
ferimur.

*Curgustus
procurari
non debet.*

*Quibus
sua Deus
gratias det.*

Opera

N. V.

156

incipit, aliquid dicam. Sed , quoniam alio in loco nonnulla de eo dicta sunt, hinc quam paucissimi id absoluam. De quadam inquam recollectione, quæ mihi etiam supernaturalis esse videtur; quod necesse non sit, ut quodam habeamus, in obscuro sumus loco , aut oculos ocludamus; neque etiam in re villa exteriore sita est: cum, esto ipsum non procurem⁹. & nolimus, oculi nobis ocludantur, & solitudinem sponte captemus; & sine illo prouersus studio & cura, orationis huius quam dixi, ædificium extrai & ædificari videatur. sensus namque nostri, & quidquid externum est, suo quodammodo iure cedere, & aliquid eius videntur amittere, quod anima suum, quod amiserat, paulatim recuperet. Dicunt animam modo ad seipsum ingredi , modo supra seipsum ascendere: at hoc loquendi modo de ijs quæ volo nihil vobis declarare potero , nam eum non satis calceo: nam per illum quo me scio exponere , satis à vobis intelle&tum meiri arbitror; & fortasse etiam mihi vni per eum intelligar. singamus ergo nobisque persuadeamus , sensus holce & potentias , quos castelli huius presidiarios esse iam dixi (sq; id est quod in similiudinem sumpsi, ut aliquid dein de eo possem dicere) foras egressos esse, & cū externis, qui bonorū ac salutis castelli huius sunt aduersarij, dies, quin & annos, mul-
tos egisse; sed iam , visa pernicio sua & interitu denuo ad ipsum propriū paulatim accedere , esto adhuc intrare nequeant (praua namque hæc consuetudo admodum euictu, difficilis est) saltē nō sunt iā proditores, & circum castellū obambulant. Ceterum potens ille Rex, qui intra castellū moratur, bona illorum voluntate visa, pro insigni sua misericordia & benignitate, illos ad se reducere satagit. quare, ad instar boni pastoris, tā leuī luauique, ut ipsime id vix intelligent , emissō sibilo efficit , ut suam vocem cognoscant, nec in hoc perditionis statu hæreant, sed tandem ad propriū habitaculum redeant. Hic porro pastoris sibilus adeo potens est & efficax, ut res externas, quibus intricati & affixi erant, relinquentes in castellum tandem se recipiant.

Numquam id ita plane mihi declarasse videor, ac nunc. Nam ad Deum in interioribus querendum (ibi enim melius, & ad nostrū cōmodum oportunius, quam in creaturis, Augustino teste, inuenitur, nā postquam illum, in multis locis quaesuerit , ibi tandem cum reperit) quam maximè conductit, quod hanc nobis gratiam Deus p̄st̄at. Neque verò puteris, id per intellectum nos cōsequi posse, dum connitimus ut de Deo intra nos ipsas presenti cogitemus; aut per imaginationem, illum in nobis esse imaginando. Bonum quidem id est, & excellens quadam meditandiratio, cum certissimè veritati innitatur, nimirum Deum intra nos ipsos presentem adesse. Verum non est hoc quod volo : hoc namque vñusquisque, Dei ope & fāto, facere potest: at quod dico, alio longe modo

S.M.Teresa Opera.

cc

modo

modo sit : nam subinde contingit , ut etiam antequam homo cogitare incipiat , iam gens illa intra castellum versetur ; videntem , unde nam aut qua intrauerit , vel quomodo pastorem sibilantem inaudiuerit : neque enim per aures sonus aliquis igitur est (nihil quippe auditur;) nihilominus perceptibiliter suusque in interioribus recollectio sentitur ; quemadmodum ad oculum debet , cui id datur experiri: non enim melius aut apertius id posse clarare. Videor mihi legisse , perinde id fieri , ac in hincio velut in , quando se se intra se contrahunt. Bene is rem hanc intellexerat , qui hac similitudine eam declarauit : verum tamen animulū scipia ingrediuntur , cum ipsis lubuerit ; at hic , in nostra portu situm non est , sed tum sit cum hanc nobis gratiam Deus habeat . Equidem sic existimo , Maiestatem ipsius non alijs eam prefat , ijs quires seculi huius iam repudiarunt (non dico tamen , ut eas deo & opere ipso repudient illi , quos ratione status id facere impotest ; sed affectu ac desiderio) cum illos particulatim ad hoc operibus interioribus intendant. Vnde mihi persuadeo , si modo Maiestus dare locum velimus , fore , ut ipsa ijs quos ad maiora iā vocare non solūm hoc verum etiam alia datura sit. Quare quisquis hoc experietur & intelliget , suum opere eum laudet necesse est : aquilum namque est , hanc in te gratiam ac Dei murus agnoscat , eique pro gentes gratias agat , ut te hac ratione ad alias maiores ab illo recipiat . simul etiam dispositio hoc est , ad illum audiendum & contemplandum , quemadmodum in nonnullis libitis facere iubemur , ut videndum studeamus non multum discurrere , sed attenti esse ad videntium . Dominus in anima operetur. Quamquā intelligere nequeam , quando , si Maiestas ipsius nondum suo nos rore irritare incepit , tollit cogitatio detinere queat , ira ut non plus damni , quā emolumētū est hoc super re satis multū sit à nonnullis viris spiritibus dispergit . Quod ad me (ut parvam meas humilitatem fatear) numquam hinc ullam sufficienter rationem mihi dare potuerant , que me in pectora tenetiam pertrahat. Horum nonnemo allegavit mihi librum quemdam sancto viro F. Petro de Alcantara compotum , quem & ipsa videntur reputo (cui me libēs subijcerem , quod hoc illum satis nosse sciēt , cum pariter legissemus , compri ipsum idemmet dicere , quod dicitur non iisdem verbis ; sed ex ijs quæ dicit , colligere est , opus esse , ut iam excitatus sit.

*Quibus
Deus ha-
ciam fa-
sint.*

*Deo ob gra-
tiam accep-
tam agenda
gratia.*

*Cogitatio
quomodo se
detineri
queat.*

Fieri quidē potest , me errare ; sed quæ sequuntur rationes , hoc cōtentur & conuincunt. Prima est , quod qui in hac operatione fortius minus facere cogitat , vel vult , plus alijs præster. Quare non

nobis hic faciendum est, quam ut, velut pauperes & omnium egeni, eorum potenti opulento que Imperatore prostrati, aliquid ab eo petamus, & quam primum oculos in terram deisciamus, &c., quod datum est, cum humilitate expectemus. Cumque per secratas & arcanas illius vias, intelligere videatur, nos ab ipso exaudiri, tum quidem consultum est tacere, quandoquidem nos apud se versati passus sit. neque tunc in consultum fuerit, dare operam. (si quidem possimus) nihil ut per intellectum operemur, aut discurramus; at si videamus, nos a Rege illo nec auditos esse, nec videri, non debemus velut atroniti & confernati haere. satis namque anima atronita manet, cum hoc ipsum procurauit, & multo scdior, & oratio fortassis, per eam quam sibi, ad nihil omnino cogitandum intulit violentiam, inquietor. Sed credamus necesse est, Dominum velle, vt ab ipso aliquid petamus, & coram eo consideremus, ipsum optimè scire & noslè quid nobis conueniat. Evidem in animum inducere nequeo, vt humanas industrias & operam aliquid posse credam in ijs, quibus Maestas illius limitem certum posuisse, ac qua sibi referuare voluisse videatur; quod non item in alijs multis, quas per nos, ipsius cum faute, exequi possumus, fecit, quales sunt, ansteritates corporales, opera bona, & orationes quoisque nostra pertingere & se extendere potest infirmitas ac miseria. Altera vero ratio est, quod opera illa interna, planè suauia & pacifica sunt; opera vero pœnosa & laboriosa exequi, plus dispendij afferat quam compendij (pœnorum opus voco omnem violentiam, quam ipsi nobis inferre volumus, vt esset, si spiritu & respiratione comprimeat & retinere vellamus.) sed anima se in Dei manu resignet, vt de ea interficiatur quodcumque voluerit, quam potest minimè, de suo commodo laborando, quam autem potest maximè, in Dei se voluntatem resignando. Tertia est, quod hoc ipsum studium & contentio, quod ad nihil omnino cogitandum adhibetur, cogitationem forsitan ad multum cogitandum excitaturum sit. Quarta denique est, quod nihil substantialis Deo que acceptius sit, quam ut illius honorem ac gloriam ubique pre oculis & in memoria habeamus, nostri ipsorum vero, nostrisque luci, deliciarum ac consolationis obliuiscamur. Quomodo ergo sui obliuiscatur is, qui ita anxius ac sollicitus est, vt se mouere non audeat, neque etiam intellectum, atque effectus ac desideria sua, vt lese, ad maiorem Dei gloriam desiderandam moueant, neque etiam de ea quani is habet, gaudeat sinit? Cū vero Maestas illius, intellectu vacare & quietu esse vult, tunc alio modo occupat, atque in cognitionem tam illustre, ac tam supra omne quod ipsi assequi possumus, lumen infundit, vt eam velut absorptam manere faciat, tuncq; intellectus, (vt tamē nesciat

*Quomodo
Dei intellectum occipet.*

homo, quo id modo fiat) multò melius edoctus manet, quamprimum cumque adhibere ipsi possumus diligentias, ut poterit quae non nisi causa sunt, ut magis perdatur. Cum enim potentias nobis Deudentur, ut per eas laboremus, & omnia quae sunt suum perennum habent non est quod eas incantare aut vincere studeamus, sed suo eas defungi finamus, quo ad usque ad aliud sublimius & alius a Deo datur. Quod autem convenientius ac potius facere posse ad ceterum animam illam, quam in hanc mansionem Dominus introxit est dignatus, est hoc quod dixi; adhuc ut sine villa violentia actionum discursum intellectus constringere ac velut colligare proceret, tamen eum suspendere, ut nec cogitationem: quamquam bonum meminerit se in Dei praesentia & conspectu agere, & quis sit iste Deus verò illud ipsum quod in se lentit, ipsum absorbeat & inebiat, pote licet; sed intelligere is nolit quid sit, quia id voluntati diuina finat ei: go eam frui eo quod habet, sine eo quod ad hoc villam adducit industriam, sed tantum verba aliquot amoroſa proferat. Nam etiā hīc sine villa omnino cogitatione manete, non studeamus, impinguem sine villa sumus, esto id quam breuissimo duret (patio sed, quem modum alibi dixi, causa, cur in hoc orationis modo intellectus dilectus cesseret, (in illo, inquam, qui hanc mansionem iam intrare canam recollectionis orationem continet: cum hac, de qua & prius debet am, & quae multò inferior est ea quam orationem diuorum, suum vocauit; sed quae fundamentum ac velut principium est quae illam perueniat: nam in oratione recollectionis ne meditatione, intellectus operatio prorsus omittenda est) causa in qua me est, quod sit velut fons viuus & manans, qui per tubos aut canales minima currit, unde se submittit ac humiliat, aut potius humiliatur, quod ut se intelligere non posse ea que vult; itaque, fluituas ac nutabundus illucque fertur, ad instar stolidi, quia nusquam quieti aut sedem habet, fit. Ceterum voluntas ita in Deo suo fixa & stabilis est, ut communis tumultus illius ei quam molestissima sit, vnde hoc ipsa curare non debet, id multū cā perdere faceret de eo quo iā fruuntur, sed ipsum omnino in amoris brachia se coniaceat: nā Maiestas illius cā edocebit, quod hīc facere oporteat, nam omnia penē in eo sita sunt, ut tanto bono dignam reputet, atque gratijs agendis se totam occupate.

Vt autem de oratione recollectionis aliquid dicam, ideo nihil de effectibus seu indicijs, quos in animabus, quibus Deus Opifices hancce orationem cōcedit, cernere est, sum locuta. Quemadmodum ad oculū intelligitur, suā animā dilatarōne atq; extensionē esse possit, ac si aqua quodā ē fonte manas canalem aut ductū non haberet, per-

*Cur in oratione intel-
lectus non
dijcurreat:*

Opera

N. V. I.

156

Auerter, sed fons ipse ita assabré factus esset, vt quo plus ex eo aquæ efflueret, eo fabrica ac scyphon ille maior fieret; sic & in hoc orationis modo plura alia mirabilia quæ Deus in anima operatur, continerit videntur: eam namque habilitat, ac sic paulatim disponit, vt quidquid in illam influir, continere possit. Hæc porro suauitas & interior dilatatio colligitur ex ea quæ hinc ei manet, cùm in ijs quæ ad Dei obsequium spectant, iam ira restricta & ligata non sit atque; erat antea, sed longe extensio ac dilatior; adhuc ipso suppliciorum infernalium timore iam adeò non coarctetur, nam, licet maior exinde ei ne Deum offendat, timor maneat; nihilominus seruilis timor penitus hic deperditur, magnaque; eo aliquando suendi fiducia ac spes illi manet. Quin & austerratum subeundarum timor, ne forrè per eas valetudini detrimentum aliquod inferatur, quem habere antea solebat, tunc abscedit; nunc enim omnia se, in Deo, posse putat, & maiora illarum subeundarum desideria habet, quam habuit hactenus. Timor quoque laborum, quem habere solebat, iam multo temperior est; quod fides eius iam magis vina sit; & intelligat, si quidem propter Deum eos patitur, sibi à Maiestate illius gratiam dandam, ad eos patienter & generosè sustinendos. quin imò eos interdum ultrò expedit ac desiderat, quod prompta ac resoluta voluntas illi maneat, ad aliquid Dei nomine faciendum; &, quod magis & perfectius illius magnitudinem iam perspectam habet, hinc se eo miseriorem ac viliorum reputat; & quod gustus & consolations diuinæ iam experta est, hinc delicias mundanas nonnisi meras lordes & inanias esse videt; atque; ideo se affectumque; suum paulatim ab illis retrahit, qui &, ad ipsum faciendum, iara magis sumpliæ domina est. Denique, in omnibus virtutibus iam multo perfectiore est, ac melius eas exercet; arque; in illis vlique & vique; proficere non definer, nisi aut proslus resiliat, aut aliquid quo Deu offendat committat, tum quippe omnia perdita & frustra sunt, ad quantumcumque sublime perfectionis culmen anima etiam ascenderit. Est autem id ita intelligentium, quasi, etim forte semel aut bis hanc animæ alicui gratiam Deus faciat, omnes illæ quæ dictæ sunt gratiae in illa manent, si eas cōtinuò non recipiantur, hanc namque; pertinuerantia omni bonum nostrum sicutum est.

Porro unius rei leto commonere visum est eum, qui se ad hunc statum proiectum videbit, omnino modis ut caueat, ne se in ullam Dei per peccatum aliquid offendendi occasionem conjectat, nondum namque anima hic adeò robusta vel adulta est, sed ad instar infantis primum laetare incipientis; qui si se à matris vberibus diuellat & submoueat, quid de illo exspectari aliud quam certa mors potest? Evidem vehementer mentu, ne hoc idem contingat ei, qui, postquam hanc & Dominus gratiam præstavit, orationem deserit, nisi maxima & prægnantissima eum ad

S.
Theresia

Opera

N. V.

*Animam
feruentem
cur diabo-
lus magis
opponet
quam alia.*

*Damon cō-
statios effe-
ctus opera-
tus & Deus.*

*Nonnūlī
ob nimic-
gatem verū
exteriorum
ad diuinus
consolatio-
nes se red-
dunt incer-
tos.*

*Raptus si-
stius quis
fit.*

Ist hoc faciendum causa impellat, vel quam primum rursus camere alias enim de malo in peius ruerit. Noui, quam in merito, & multum, hanc calu timere nos oporteat; & nosco nonnullos, quorum sanè me quod maximè miseret, quibus, quod dico, contigisse vidi, eò quod se decessissent ab eo, qui tam amicabiliter & amorosè ipsis in amicum sed & hoc ipsum etiam opere ostendere, cupiebat. Serio & sollicitè premoneo, ne in illas peccandi occasiones se coniijciat. Plus namque bolus connitur, ut vel vnam illarum animarum subuertat, quæ illas multas, quibus id genus gratias D OM IN V S præstat non opatur: quod illæ multum nocere dæmoni queant, tum plurima, ad sui sequelam trahendo, tum in Ecclesia Dei magnam fortitudinem faciendo. Et quamvis aliud non esset, quam quod Melchis ipsius illas singulari quodam amore videat prosequi; hoc vnum satis est, ut is omnem, ad eas perdendas & subuertendas, operabit & conatum: unde fit, illas validè impugnat; & si expugnatur, multò pereunt profundiùs, maiorque longè illarum intercedunt quam aliarum.

Vos vero, carissimæ, quantum colligere est, ab hisce personæ immunes & liberæ estis: ast à superbia & vanæ glorie studio Dei vos liberet; quin & ab insidijs diaboli, præfertum, quibus ideo gratias & charismata fingendo vult imitari, quod colligi potest quod eosdem effectus non operabitur, sed planè contrarios. Unde autem vos periculi commonere cupio (tametsi alio in loco et vos monuisse memini) in quod non paucos orationi deditos præfertim mulieres; quæ quod viris imbecilliores sumus, hinc iam rei quam dicere hic instituo, magis sumus obnoxii, immo noui. videlicet nonnullos ob frequentes penitentias, orationes, vigilias, tum quod complexione ac natura sua debiles & imbecilli sunt, vbi delicijs quibutdam spiritus recreantur, à natura accepti destitui; cumque internum aliquod gaudium sentiunt, & cum riùs deliquium ac debilitatem quandam, cumque dein accedit unus, quem vocant spiritualem, quod quid paulo maius est, tamen diutum est; unum velut alterum esse, nec inter hac discrimenem putant, itaque se ab eo absorberi finunt: & quo vltius progressiuntur, eo absorbentur magis, quod natura & corpus magis detinuntur. illi autem id in suo sensu putant esse raptum, ego vero id non fatuiram, cum non sit aliud, quam tempus ibi perdere, & vnde dinem destruere. Scio, vnam per octo integras horas hoc in statu fuisse, qua tamen tunc sensus penitus expers non erat, at de Deo nihil omnino sentiebar: & hæc per somnum, cibum, & austerioris moderationis

bitandem restituta est; fuit enim quidam qui ipsam intelligeret; nam & Confessarium, & alios multos, quin & seipsum decepserat, esto data opera neminem decipere vellet. Credo, diabolum satis ad hoc fuisse conatum, & collaborasse, ut aliquod hinc lucrum referret; iamq; non vulgare inde referre incipiebat.

Sciendum verò, cùm id verè à Deo venit, tametsi tum interius, tunc exterioris deliquium sentiatur, id tamen illianima non accidere, quæ vehementes in lèse motus ideo sentit, quod Deo se tam vicinam videat. deinde motus hic tam diurinus non est, sed quām breuissimus. Licer autem ipsa rursus exinde absorbeat, & eamdem orationem experiatur, tamen, si nulla sequatur debilitas (vti dixi) eatenus id non pertingit, vt aut corpus dissoluat, aut ullum sensum exteriorem in eo operetur. Quapropter monitas vos volo, vt, cùm hoc in vobis sentietis & percipietis, fine morae rem ad Præpositam deferatis, ab eo quæ vos quām potestis maximè diuerrere studeatis; ipsa verò eas tam multum & tamdiu orationi insistere prohibeat, sed valde parum orare permitrat; adhuc et operam, vt sufficienter dormiant & comedant, quoadusque vires naturales ipsi redcant, si forte hac ratione perdita sint. Si verò adeò imbecilli sint corpore, vt ne ista quidem eos inueni, mihi credant non ad hanc se vitam, sed actuam potius à Deo eligi: nam omnis generis & vitæ homines in monasterijs sunt oportet, quare munij actualibus eas occupent Superiorès, seduloq; caueant, ne sàpius solæ sint; ita namq; valetudo penitus destrueretur. & hoc eis nimis quām magna futura est mortificatio. Hac porro ratione probare Dominus vult, quo in ipsum amore ferantur, ac quomodo hanc eius absentiam ferant; & post breve tempus pristinas eis vires restituere dignabitur. Sin minus saltem per orationem vocalem, & obedientiam multum lucrabuntur, ac sic merebuntur id quod hac via promeritæ fuissent, & forsitan etiam amplius. Erunt fortassis & aliquæ, tam imbecillis cerebri & imaginationis (nonnullas tales ego noui) vt, quidquid cogitant, verè videre lèse existimant, quod sanè perquam periculum est. Verùm, quia hac de re fortassis agam postea, hinc plura de ea nō scribam; cùm quòd in hac mansione plus aquo me diffidi; quod hac sit, in quam plures animas ingredi arbitror, quam in illam aliam. Et quoniā hie naturalia, simul & supernaturalia reperire est; hinc plus in hac crea-
Quarum mansio em plures in gredinior

*Indifferet
austeritates
& oratio
quomodo
receden-
tia.*

*Quarum
mansio em
plures in
gredinior*

mansionibus Dominus tantum ei non permittit, nec tantam potestatem concedit. Ipsi honor sit & gloria in

Secula. AMEN.

MAN-